

Tauw

Bijlage 20: Quicksan flora & fauna locatie Delfzijl

15 oktober 2019

Verantwoording

Titel	Bijlage 20: Quickscan flora & fauna locatie Delfzijl
Opdrachtgever	Verda
Projectleider	Martin van den Berg
Auteur(s)	Jeroen Nagtegaal & Wendy Liefting
Tweede lezer	Niels Jeurink
Projectnummer	1265249
Aantal pagina's	17
Datum	15 oktober 2019
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 911
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Verda.....	4
1.2	Doel.....	4
1.3	Wetgeving	4
1.4	Te beschouwen onderdelen Wnb	5
1.5	Werkwijze.....	5
1.6	Kwaliteit.....	5
1.7	Uitgangspunten.....	5
1.8	Leeswijzer	6
2	Huidige situatie en voorgenomen activiteit.....	7
2.1	Huidige situatie.....	7
2.1.1	Inleiding.....	7
2.1.2	Beschrijving plangebied	7
2.2	Voorgenomen activiteit.....	8
3	Soortenbescherming	10
3.1	Beschermingsregime en bepalingen.....	10
3.2	Vrijstellingen.....	10
3.3	Zorgplicht	11
3.4	Beleidslijn tijdelijke natuur	11
3.5	Literatuuronderzoek	12
3.6	Effecten	12
3.6.1	Flora.....	12
3.6.2	Steenmarter	12
3.6.3	Vleermuizen	13
3.6.4	Broedvogels	13
4	Conclusies.....	15
5	Literatuur	17

1 Inleiding

Dit rapport beschrijft de mogelijke gevolgen van de vestiging van het bedrijf Verda op door de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Verda

Verda B.V. te Delfzijl (hierna: Verda) vraagt een omgevingsvergunning aan ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor het onderdeel milieu. Verda bedrijft momenteel nog geen inrichting, waardoor de vergunningaanvraag beschouwd moet worden als oprichtingsvergunning. Verda verwerkt niet gevaarlijk polymerenafval, en produceert hiermee geavanceerde teruggewonnen brandstoffen en gerecyclede chemische producten van hoge kwaliteit. Deze technologie wordt reeds enige jaren toegepast op een volwaardige productielocatie in het buitenland (binnen de EU). Voor het omzetten van polymerenafval gebruikt Verda een technologisch vooruitstrevend proces. Dit initiatief heeft een dusdanige omvang dat een m.e.r-procedure wordt opgestart als onderdeel van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

1.2 Doel

In opdracht van Verda heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor de mogelijke vestiging van Verda op het industrieterrein Oosterhorn in Delfzijl. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend. In de rapportage worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing/vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.3 Wetgeving

Het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming (Wnb) gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Zo kan het veroorzaken van bepaalde effecten in beschermde (Natura 2000) gebieden alleen met een vergunning als bedoeld in de Wet natuurbescherming en kunnen alleen met een Wnb-ontheffing bepaalde verbodsbepalingen die betrekking hebben op beschermde soorten worden overtreden. Aan zowel een vergunning als een ontheffing kunnen voorschriften zijn verbonden die uiteraard moeten worden nageleefd. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Groningen is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning of ontheffing. Een vrijstelling kan uitsluitend worden vastgesteld door Provinciale Staten (PS).

1.4 Te beschouwen onderdelen Wnb

De gebieden- en soortenbescherming zijn onderdelen van de Wet natuurbescherming waaraan in dit geval getoetst moet worden. Toetsing aan beschermde Natura 2000-gebieden is uitgevoerd in een separate passende beoordeling.

Gebiedsbescherming, in de zin van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) wordt gewaarborgd door het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro). Toetsing van de effecten aan het Barro is hier echter niet van toepassing omdat het plangebied niet is gelegen in of aan de grens van het NNN.

De bescherming van houtopstanden is niet van belang, omdat geen bomen worden gekapt. Daarom is dit niet van belang om op te toetsen.

In deze rapportage wordt uitsluitend toetsing op beschermde soorten behandeld.

1.5 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook hoofdstuk 3)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van Tauw (<https://www.tauw.nl/op-welk-terrein/ecologie/ecoviewer.html>)
- Historische kaarten en luchtfoto's (www.topotijdreis.nl, www.cyclomedia.com)
- Een oriënterend veldbezoek op 26 oktober 2018
- Reeds uitgevoerde onderzoeken en verkregen ontheffing (Buro Bakker 2014; GIS-viewer Groningen Seaports, 2015; RVO, 2016)

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten en gebieden in of in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie en de directe omgeving voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.6 Kwaliteit

Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten. Een volledige garantie over de aanwezigheid van beschermde soorten is echter niet te geven.

1.7 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op de beoogde ontwikkeling:

- Afvalwater zal eerst worden behandeld in de AWZI van Verda alvorens het via het riool geloosd wordt op RWZI van NorthWater en uiteindelijk geloosd op het binnendijkse oppervlaktewater

1.8 Leeswijzer

Dit rapport beschrijft eerst in hoofdstuk 2 de huidige situatie en de beoogde ontwikkeling. Daarna wordt, in hoofdstuk 3, het effect van de beoogde bedrijfsactiviteiten op beschermde soorten beschreven. Tot slot worden in hoofdstuk 4 de conclusies en aanbevelingen omschreven.

2 Huidige situatie en voorgenomen activiteit

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, de voorgenomen activiteit en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de rand van het industrieterrein Oosterhorn in Delfzijl en ten oosten van Farmsum (zie figuur 2.1). Het plangebied wordt aan de oostzijde omsloten door een smalle strook agrarisch grasland en aan de westzijde door een smalle, vrij ondiepe watergang. Het merendeel van het plangebied is rond 1980 opgehoogd tijdens de aanleg van het Oosterhornkanaal ten noorden van het plangebied. Dit deel ligt zo'n anderhalve meter hoger dan de rest van het plangebied. Een impressie van het plangebied is weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied

2.1.2 Beschrijving plangebied

De watergang aan de westzijde betreft een smallere en vrij ondiepe watergang. De oevers zijn vrij steil en daardoor is er nauwelijks sprake van een oeverzone. Het braakliggende stuk grond is omstreeks 1980 opgehoogd tot circa 1,5 meter ten opzichte van het omliggende maaiveld. Doordat het al ruim 30 jaar onaangetast lijkt te zijn indiceert de vegetatie nog altijd voedselarme omstandigheden.

Op basis van de aanwezige vegetatie en (historische) luchtfoto's en kaarten blijkt dat het perceel gedurende een langere periode of deels permanent zeer nat is. Mogelijk door de warme zomer van 2018 werd er tijdens het veldbezoek echter geen water aangetroffen.

De vegetatie is gevarieerd en structuurrijk, er is een afwisseling van delen begroeid met mos, lage grassen, zeggen en russen, kleine vrijstaande struikjes, wilgenstruweel en riet. In dit deel van het plangebied is slechts één boom aanwezig, een forse wilg. Tijdens het veldbezoek was een klein deel van het plangebied recent gemaaid, op basis van de historische luchtfoto's blijkt dat het plangebied in de loop der jaren meermaals is gemaaid. Dit gebeurde vrijwel altijd in delen waarbij er ook overjarige vegetatie bleef staan. Het huidige wilgenstruweel is op zijn hoogst circa 4 tot 5 meter en vermoedelijk niet ouder dan drie jaar. Het rietland in het zuidoosten is vrij dicht en zo'n twee meter hoog, daardoor was dit deel niet inspecteerbaar tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied

2.2 Voorgenomen activiteit

Verda is een recent in Nederland gevestigd bedrijf dat zich ten doel stelt om een in het buitenland (binnen de EU) beproefde geavanceerde technologie in te zetten om niet gevaarlijk polymerenafval om te zetten in nieuwe producten. Deze technologie wordt reeds enige jaren toegepast op een volwaardige productielocatie in het buitenland (binnen de EU).

De inrichting is ontworpen op een verwerking van maximaal 220.000 ton per jaar aan polymerenafval die door thermisch fysische omzettingstechnologie worden omgezet in onderstaande producten. Het polymerenafval komt van bedrijven (binnen de EU) die afgedankt polymerenafval hebben verkleind en (grotendeels) hebben ontdaan van ongewenste stoffen zoals ijzer. Het polymerenafval wordt aangemerkt als afvalstoffen omdat de oorspronkelijke eigenaar zich van het materiaal heeft ontdaan.

Het gesnipperde polymerenafval wordt in de installatie van Verda verder verwerkt tot circa:

- 45 % gerecycled chemisch product
- 40 % geavanceerde teruggewonnen brandstoffen
- 10 % procesgas
- 5 % waterdamp

3 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk volgt antwoord op de vraag of de beoogde activiteiten schade (kunnen) toebrengen aan beschermde flora en fauna.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

In het onderdeel soortenbescherming in de Wnb zijn bepalingen opgenomen over de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en/of de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn echter wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Hieronder is een beschrijving opgenomen van de voorwaarden waaronder een bevoegd gezag ontheffing of vrijstelling kan verlenen. Tabel 3.1 is een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen versturende invloeden. Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen kunnen een ontheffing verlenen van de verbodsbepalingen in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal (meestal) algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie “Nationale soorten”, zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. De provincie Groningen heeft de bevoegdheid om bij verordening deze soorten “vrij te stellen” van de ontheffingsplicht (Provincie Groningen, 2016). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)	Planten (‘nationaal’)
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen / verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		

	A	B	C	D	E
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- **Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- **Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is van opzet

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) houdt in dat handelingen die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken / ongedaan te maken.

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt.

3.4 Beleidslijn tijdelijke natuur

Op bedrijventerreinen liggen vaak gronden waarvan niet duidelijk is wanneer deze ingericht gaan worden. Tijdens de periode dat zo'n perceel braak ligt kunnen allerlei, ook beschermde soorten het koloniseren. Om te voorkomen dat beschermde soorten een perceel kunnen koloniseren worden allerlei methoden toegepast. Een gebruikelijke werkwijze is bijvoorbeeld om de percelen veelvuldig te maaien of te frezen om zo het risico op vertraging bij een ontwikkeling door nieuw gevestigde beschermde soorten te verkleinen.

Door de gronden aan te wijzen als tijdelijke natuur is vooraf geregeld dat de grondeigenaar op een later moment, bijvoorbeeld bij verkoop, de natuur betrekkelijk eenvoudig kan verwijderen. Voor de grondeigenaar nemen daarmee niet alleen de zorgen maar ook de kosten af, het wat krampachtige beheer om natuur van een perceel te weren is immers niet meer nodig. Veel van deze gronden hebben bijzondere waarden en zijn geschikt voor tal van beschermde en/of rode lijstsoorten. Bijzondere soorten krijgen hierdoor de kans om zich te vestigen op nieuwe locaties en om zich in de ruimte te verspreiden. Op het moment dat een gebied aangewezen wordt als tijdelijke natuur wordt een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezige waarden. Alle soorten die zich nieuw vestigen vallen onder de ontheffing die het makkelijker maakt de natuurwaarden later weer te verwijderen. Voor de al aanwezige natuurwaarden is een reguliere ontheffing soms nog wel noodzakelijk.

3.5 Literatuuronderzoek

In de afgelopen jaren zijn er verspreid over de terreinen van Groningen Seaports op het industrieterrein Oosterhorn in Delfzijl ecologische onderzoeken uitgevoerd. In het kader van de reeds verkregen ontheffing tijdelijke natuur zijn de natuurwaarden in het plangebied in 2014 volledig onderzocht. In 2017 heeft er een actualisatie plaatsgevonden van onderzoeken naar (voormalig en nieuw) beschermde planten, vogels en vleermuizen. Binnen en buiten het plangebied zijn meerdere groeiplaatsen van rietorchis vastgesteld. Rietorchis was onder de Flora- en faunawet (ingetrokken per 1 januari 2017) beschermd, maar heeft sinds de inwerkingtreding van de Wnb de beschermde status verloren.

In de directe omgeving van het plangebied zijn in 2014 de volgende beschermde soorten vastgesteld:

- Ransuil in 2014 op zo'n 200 meter ten zuiden van het plangebied
- Buizerd in 2017 op zo'n 200 meter ten zuiden en zo'n 100 meter ten westen van het plangebied
- Moeraswespenorchis in 2017 op zo'n 200 meter ten zuiden van het plangebied

Daarnaast zijn in Delfzijl de volgende soorten in 2014 en/of 2017 vastgesteld op ruimere afstand (> 500 meter) van het plangebied.

- Moeraswespenorchis (niet meer beschermd)
- Vleeskleurige orchis (niet meer beschermd)
- Grote Keverorchis (niet meer beschermd)
- Steenmarter
- Roek

Voor alle andere (beschermde) soorten geldt dat deze in 2014 en 2017 niet zijn aangetroffen op het haventerrein van Delfzijl.

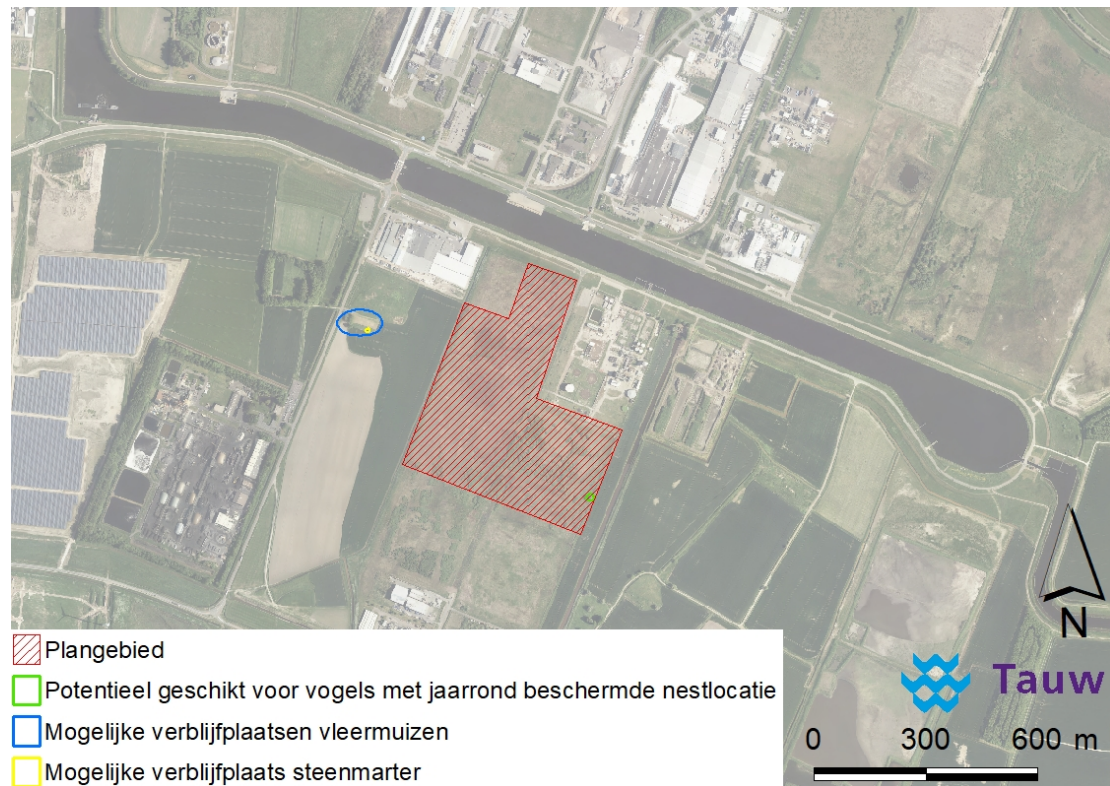
3.6 Effecten

3.6.1 Flora

Op basis van de beschikbare inventarisatiegegevens groeien binnen een deel van het plangebied enkele tientallen rietorchissen. Andere (voorheen) beschermde soorten zijn niet aangetroffen. De geldende ontheffing tijdelijke natuur is verstrekt onder de Flora- en faunawet. Hoewel de soort niet meer beschermd is, kan de soort bij het beëindigen van de status 'tijdelijke natuur' wel als beschermde soort worden behandeld. We adviseren hierover in overleg te treden met het bevoegde gezag. De verwachting is dat voor deze soort zorgvuldig werken voldoende zal zijn. Dit houdt in dat de aanwezige exemplaren onder ecologische begeleiding worden verplaatst tot buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Deze werkwijze is in elk geval nodig voor de na 2014 gevestigde exemplaren.

3.6.2 Steenmarter

Hoewel de steenmarter niet is aangetroffen tijdens voorgaande onderzoeken kan de soort zich wel gevestigd hebben of gaan vestigen in de buurt van het plangebied. Ten westen van het plangebied (zie figuur 3.1) is een transformatorhuisje aanwezig waar onder de fundering graafsporen aanwezig zijn. Doordat de steenmarter niet eerder is vastgesteld, en de locatie buiten het plangebied is gelegen kan de (mogelijke) verblijfplaats conform de ontheffing tijdelijke natuur ongeschikt gemaakt worden.

Figuur 3.1 Plangebied en de aanwezige potentiële verblijfplaatsen die zijn aangetroffen zijn het locatiebezoek in 2018

3.6.3 Vleermuizen

Hoewel er tijdens voorgaande onderzoeken geen verblijfplaatsen of andere essentiële gebruiksfuncties van vleermuizen zijn aangetroffen is het mogelijk dat vleermuizen zich in de bosschages ten westen van het plangebied gevestigd hebben of zich er gaan vestigen. Ten westen van het plangebied (zie figuur 3.1) is een transformatorhuisje aanwezig waar enkele scheuren en open stootvoegen zijn die toegang bieden tot de spouwmuur. Daarnaast staan vier forse essen en twee knotwilgen, in de knotwilgen en in een van de essen zitten holtes of geschikte kieren. Doordat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vastgesteld tijdens voorgaand onderzoek, en geschikte verblijfplaatsen in het plangebied zelf ontbreken, kan de (mogelijke) verblijfplaats conform de ontheffing tijdelijke natuur ongeschikt gemaakt worden.

3.6.4 Broedvogels

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

De nesten van diverse algemene soorten zijn beschermd als ze als broedlocatie in gebruik zijn. Hoewel vogels gedurende het gehele jaar tot broeden kunnen komen is daarop de kans het grootst in de periode maart tot en met juli. Het is daarom zaak om hier voorafgaand aan het werk rekening mee te houden. Een (periodieke) controle op nesten van broedvogels is voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De breedte van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze soorten evenals de functionele leefomgeving rondom het nest zijn het hele jaar beschermd. Binnen het plangebied zijn slechts enkele bomen en één gebouwtje aanwezig. In 2014 of 2017 zijn alleen in de omgeving van het plangebied soorten met een jaarrond beschermde nestlocatie vastgesteld. Het gaat om de volgende soorten met een jaarrond beschermde nestlocatie:

- Ransuil in 2014 op zo'n 200 meter ten zuiden van het plangebied
- Buizerd in 2017 op zo'n 200 meter ten zuiden en zo'n 100 meter ten westen van het plangebied

Beide soorten zijn alleen op een ruime afstand van het plangebied waargenomen, zodat de realisatie van de plannen niet zal leiden tot aantasting van de betreffende verblijfplaatsen. Nieuwe verblijfplaatsen kunnen echter wel ontstaan binnen het plangebied. Daarnaast is tijdens het locatiebezoek in 2018 een nest aangetroffen aan de oostzijde van het plangebied (zie figuur 3.1). Dit nest is mogelijk gebruikt of gaat mogelijk gebruikt worden door buizerd, ransuil of boomvalk. Doordat er tijdens voorgaand onderzoek geen verblijfplaatsen van vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie zijn vastgesteld kan de (mogelijke) verblijfplaats conform de ontheffing tijdelijke natuur ongeschikt gemaakt worden.

4 Conclusies

In opdracht van Verda B.V. heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor het mogen oprichten en exploiteren van een bedrijf op het bestaande industrieterrein ten oosten van Delfzijl. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de bepalingen als opgenomen in de Wnb, of wanneer de benodigde vergunningen en/of ontheffingen worden verleend.

In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?

Er komen geen door de Wnb beschermde soorten binnen het plangebied voor. Deze soorten kunnen zich er echter wel vestigen. Door de Regeling tijdelijke natuur wordt voorkomen dat nieuw gevestigde soorten belemmerend kunnen werken voor de ontwikkeling van de locatie. In dit kader is de ontheffing Tijdelijke Natuur door Groningen Seaports aangevraagd en heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) deze verleend.

Voor de planning en uitvoering gelden door de status Tijdelijke Natuur en de bijbehorende ontheffing enkele voorwaarden, de belangrijkste zijn:

- Er dient een eindinventarisatie te worden uitgevoerd van de huidige natuurwaarden
- Er dient zorgvuldig gewerkt te worden om zoveel mogelijk natuurwaarden te behouden, dit geldt ook voor niet beschermde natuurwaarden zoals rode lijst-soorten
- Er dient gewerkt te worden middels een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding
- De aangewezen gebieden met de status tijdelijke natuur dienen minimaal één jaar beschikbaar te zijn voor natuurontwikkeling. Deze periode is inmiddels verstreken

Daarnaast dient er rekening te worden gehouden met de rietorchis. Hoewel de soort onder de Wet natuurbescherming niet meer beschermd is, was dat nog wel het geval onder de inmiddels ingetrokken Flora- en faunawet. In de ontheffing voor 'tijdelijke natuur' wordt deze soort daarom nog genoemd. Wij adviseren hiervoor in overleg met het bevoegde gezag zo nodig maatregelen te treffen. Verder zijn er op basis van het veldbezoek in 2018 potentiële verblijfplaatsen van steenmarter en vleermuizen in het plangebied van optie 1 aangetroffen. In het plangebied van optie 2 bevindt zich een nest met mogelijk een jaarrond beschermde status. In alle gevallen voorziet de ontheffing tijdelijke natuur in de mogelijkheid om deze verblijfplaatsen (onder ecologische begeleiding) ongeschikt te maken. Geadviseerd wordt om het weer 'verwijderen' van de status tijdelijke natuur uit te laten voeren door de aanvrager, Groningen Seaports.

Zijn maatregelen en/of een ontheffing nodig?

De status tijdelijke natuur van het terrein dient te worden verwijderd. Dit kan worden uitgevoerd door Groningen Seaports. Hierbij dient voldaan te worden aan eerder genoemde voorwaarden.

Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

Er is geen effect op beschermde soorten. In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing van effecten op beschermde soorten.

Tabel 4.1 Conclusies toetsing soortenbescherming

Aanwezige soort(groep)en	Effect	Vervolgstappen
Flora	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Vleermuizen	Geen overtreding artikel 3.5	n.v.t.
Vogels	Geen overtreding artikel 3.1	n.v.t.
Vogels jaarrond beschermd	Geen overtreding artikel 3.1 of 3.5	n.v.t.
Amfibieën en reptielen	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Vissen	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.

5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Buro Bakker, 2014. Onderzoek flora en fauna beheersgebied Groningen Seaports. Monitoring 2014. Projectnummer P13260, d.d. 3 maart 2015.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Groningen Seaports, 2015. Activiteitenplan Tijdelijke Natuur.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Provincie Groningen, 2016. Verordening wet natuurbescherming PRB, publicatienr. 6952.

RVO, 2016. Ontheffing Flora- en Faunawet met nummer 6460016621732 voor het tijdvak van: 29 april 2016 tot en met 31 december 2025.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdierverseniging.nl